

FINSKA AMERIKANAREN

BOX 86, STATION V
BROOKLYN, NEW YORK

BROOK
JUL
1911

Ingeniörskan

Från Gerda Nygla
Bangatan 19
Helsingfors,
Finland.
Euron

HELSINGFORS
i BYLOST
FINLAND

SÄLLSKAPET FINSKA AMERIKANARENS VÄNNER

19 WHITEHALL STREET

ROOM 65

NEW YORK, N. Y., den 5 juli '06.

Dyrkansvärda!

Din epistel anlände idag —
tyck, diges, drypande, saftig, öfver-
lägset innehållsrik, utomordent-
ligt intressant, slukad med otvings
passion, rykansvärt läcker och
öfver all mätta. hälskommen, o Syster!

I stoftet, i stoftet rullas sig din
öfverväldigade broder tillsammans
med sin himmelska häft, den per-
förtjunta Kissan, såsom hennes smek-
namn klingar. Du har vunnit vårt
gemensamma hjärta fullständigt, o
Dyrkansvärda Augusta Hilma, och
ett oförstörbart föreringsband af den
intensivaste "masloss" sam-
menlänkas oss öfver Oceanens vat-
ten med dig för allan tid, tills vi
blifva i tillfälle att ordentligt sam-
manträffa och vid en höjps ångande
mocca sammansmätta i salig upplevelse.

Af denna konvulsiva dityramb ser
du nog sant, huru djupt rodd din Léony
är. Ditt bref kom som en svalkande fläkt
från Finlands klippiga skär hit till mit-
lionstadens kvalniga hetta. Ja, vi ha här
en riktigt veritabel tropisk sommar,
med solsting, höfeber, diarrhé o.s.v. Vi
svettas och sucka och sucka och svettas.
Särskyllen dricka vi "soda water" och
"ice cold milk" och "buttermilk" och
"moxie" och "lemonade" och "cola cola"
och "ginger ale" och "sarsaparilla" och
"root beer" och fan med sin morus
(för att uttrycka sig familjärt). Dessutom
svackar man sig med att taga kalla
bad och sprifvinger och på händerna
har man merendels på sig endast
en näsduk och ett hängslas (detta seare
sagdt mellan tre ögon). Min fru och jag
bruka vanligtvis kappas i att svettas
— — — ett någorlunda sjukligt nöje för
resten, men vid 93 grader Fahrenheit
är det förklarligt nog.

I ofruktade beskrifning har
jag 4' upptagit ordet arbete. Och dock
arbetas det utaf blanka sjutton, din
broder i spetren. Ja, kan du tänka

SÄLLSKAPET FINSKA AMERIKANARENS VÄNNER

19 WHITEHALL STREET

ROOM 65

NEW YORK, N. Y.,

dig, skwester, din broder har blifvit en sju hundra arbetsmyra. Fai så lof, ser du. Du skall nämligen nog samt veta, att din Georg skotes om följande saker i F.A.'s redigering:

- 1) korrekturläsning af i genomsnitt 70 spalter per vecka.
- 2) redigering af "Vår vänners afdeling"
- 3) " " " " "Finsk Nyheter", 2 sidor.
- 4) " " " "Bland landtmän"
- 5) " " " "Greater New York"
- 6) öfversättning af i medeltal 4 spalter på första sidan (Amerika o. utlandet)
- 7) öfversättandet af tidningens ombytning

Årson redaktör fungerar som du vet mr Antell. Han är emellertid 50 år gammal, utarbetad och en remlig hälsopredant, så att en tämligen drög tid af dygnet går åt till skötelsen af fysiken. Han redigerar den politiska afdelingen, "From Finland" och skrifer ledarsena, de så

dena förkomma i tidningen. För öfrigt är
han värdens byzantinske kung, genoudfri
gentleman och karaktär och förbaserat god-
hjärtad. Alltid skämt på läpparna. En
sorglig sak fördyras dock hans lif som-
martid: han svettes, o Gud, om du se
den produktionen! De han sätter hem-
ma om rummarna och arbetar, är samt-
liga möbler i hans närhet behängda
med handdukar, hvilka i en något-
lunda oafbruten kretsgång få tjäna som
svettuppsugare. De drypa. Fru Autell
föreslog en gång (jag var närvarande),
att hon finge sy ihop två lakan för att
idkas som uppsugare, — kvinnorna
är ofta oöverbästa i sitt skämt.....

Well — jag vågade vilse, jag
skulle ju tala om arbete. Såsom sagt,
jag arbetar febrilt. Därför kommer det
mig, att jag g' himmes just någonsin skul-
tivers min gamla favoritport: brevsrif-
ning. Det blir g' af, heet euhet. På kät-
len, då jag återvänder från Eagle Building
till gummarna min, och vi ha hunnit äta
vår kvällvard, brukar jag tänka min pi-
pa och sätta mig ner och hvila mig, och
då smakar just ingenting annat än en

1/2
jag så pass kompetent i detta ämna,
att jag, ifall nödvändigt, kan byta ett
fiiskt yrke mot ett engelskt.

De kan gäva, Gerda, hur man
i ett främmande land bland en främ-
mande nation led sig att innerligt älska
sin egen, nationella kultur — arvet från
fäderneslandet — och hur man äfven har
på främmande ^{öfver} jord vill skapa sig en miljö,
som låter en bevara ens nationalitet. In-
nerst i mitt hjärta ad och förblis jag främ,
trots att jag möjligen kan tillägna mig
diverse yttliga amenbara egenskaper.

Eagle Bldg, 6 juli.

Ma chère!

Föregående skrefs igen uppe på fir-
man Sundins & Co:s kontor, 19 Whitehall St.,
New York City. Saken ad, ser du, den att mitt lif
sol för ungefär 4 veckor sedan fick afsked
från Homlors kontor (nämnen the Finland Steamship
Company Agency) — de reducerade, såsom jag
tidigare ontalat, sin personal och min fru var
den, som fick sitta kvar längst. Well — hon blef
således ledig och hann i ett huj's sy sig en hirt
sommersklädning och dekorera åt sig en sommar-
hatt med röde roser (schenktless ut i fin-)

SÄLLSKAPET FINSKA AMERIKANARENS VÄNNER

19 WHITEHALL STREET

ROOM 65

NEW YORK, N. Y.,

gerspetarne), hvarefter hon med allvar tänkte
böja nyta af friheten, d. v. s. med enärjs karta
sig öfver restaureringen och "filmingen" af min
och vår gemensamma linnegarderob i förening
med bräderi- och nydningssarbete öfverhufvud-
taget, då helt plötsligt Finnska Hjämsmissio-
nens hvarande präst, pastor Niurod Johes-
son, uppenbarde sig hos oss med en massa af
missionens värboksböcker, som alla voro blunda
it fänders och icke stände, ehuru tre prästers
hade i andra o. samning genomgått dem. De he-
liga fädren hade ingen annan råd än att vän-
da sig till Nordamerikas skickligaste bokförelse,
min utkorade, för att få böckerna att stanna
och den materiella balansen klarerad. Valan,
min fru tog ett medlidrande löje, tröstade den
uppskakade Niurod och tog emot luntorna.
Efter något mera än en vecka stände allt-
sammans, församlingens samtliga fel voro
upprättade och missionsförelsens äm väl-
dad. — Emellertid kom under tiden ett bref
anlända från firman Sundius & Co. (nuvarande

8)

agare Isidor Oldenburg*) med förfrågan, huruvida
 miss Ernst vare i tillfälle att hjälpa till med expe-
 diering af 10,000 circuler på kontoret. Well, man lät
 sig förakta "kovan", och så blef från min egen "kont-
 torikana" för någon tid. \$12 i veckan. Sundiuska
 firman är agent för vissa olika fabriker, bl.a. för
 sjuvaskiner, och följden af min frus nuvarande
 tjänstgöring blif en 35 dollars sjuvaskin, som tack
 vare direkt köp från fabriken (genom agent) fås för
 \$25. Såsom alla kiunna se tyga lottulöst för-
 tjunt i sjuvaskiner och hennes dröm har varit
 att få en egen. Den drömmen realiseres nu på
 detta behändiga sätt. Maskinen är äkta modern,
 du vet, med själva sjuvaskinen inne i bordet, så
 att den sig alls syns, då man sig syr. Då man skall
 sy, lyfter man opp bordskifan och då stiger ma-
 skinen automatiskt opp. Jag antar att det nog fins
 sådana i Hfors också.

Well, min hunda make arbetar således
 hos Sundius & Co, och alldeles naturligt det igen var
 torsdag, F. d.:s utgifningsdag, var jag ledig fr. kl. 12.
 För öfver till New York, gick in i 19 Whitehall, tog his-
 sen till 4de våningen, gick till "officen" nr 65 och be-
 fam mig hos min fru. Hon föreföll vanligt förnöjd in-
 väntes, hvarför jag började ana något annat och blef
 sig heller bedröja, ty hon upplyste mig om att det kommit

*) Stackskeal, har fått grätt här af barn sng öfver tråkigheten i Fin-
 land. Jag och o. lotten en förbättrings beskedly herl.

SÄLLSKAPET FINSKA AMERIKANARENS VÄNNER

19 WHITEHALL STREET

ROOM 65

NEW YORK, N. Y.,

Bref från Finland till mig. (Jag hade gått hemifrån på morgonen redan före 7, föränd posten delas ut). Därefter drog hon fram breven och menade, att "det ena är från din systers och det andra bestemt från Vallborg." Du bör veta, att jag bekant för henne alla mina tidigare kärleksbröder och uppräknat för henne alla de fläckhjärtan jag krossat. När vi, vi satte oss här, där på ett stort skrifbord och läste på engångs breven. Vi försökte --- resten vet du. Efter det vi åt lunch, återvände vi till kontoret, där jag satt mig ned och började utgjuta mig, att under det mitt sinne innerligen fröjdades.

Utgjuta mig! ja - Du skref, o systers, att du längtade efter någon stilla utgjutelse från mig. Alldeles riktigt, jag uppfattar fullkomligt det här fina i saken. Men oerhuden, oerhuden ligger emellan och att börja tömma sitt hjärta på ett brefpapper (såsom flickor i förföringensåldern) det "sklinter inte", ser du. Så att, förtrollande Augustas!, du måste nog nöja dig med fölleingen, att din Georg, sedan han stödat sig och fått nog af flit för dagen, bör-

10)
jag så grufveligt och intensivt att längta efter en
ständig och Trogen vän vid sin sida, den där skul-
le dela hans glada stunder och trösta honom un-
der de mörka ögonblicken (när såsom att t. ex. när en
jätplades) och i allmänhet fylla det kraf på kärlek,
som äpen han, trots alla smärtsfasoner, haft in-
nerst i sitt hjerta. Detta kraf var ännu i Finland
ometretet, ty då hade jag ju dig, o systas, och Tant
Minna och Pekka och hela bunten af goda väner,
men redan då jag kom till Sverige, vaknade en
viss obeständ känsla af att "ihuisen ei ole hyrd
yksen olla." Emellertid klarade jag skifan i
Stockholm och barkade så in i till Vestern.

Had gick allting elegant, så länge jag hade Torsten
som daglig bologist, men då han reste, och bola-
get i 726:an samtidsigt upplöstes och jag ham-
nade ~~på~~ ett amerikanskt boardinghus bland
idell främlingar — då föll den irrande ensam-
hetskänslan som en kvarsten öfer mig, och kraf-
vet i mitt hjerta återuppvaknade och blef mig
snart öfermäktigt. Samtidigt klarade något
för min inre syn: jag märkte, att min längtan
iska var obeständ och plögsam, utan att den kon-
centrerade sig på något, som kunde blifva uppfyllt.
Din Georg kom underfund med, att han var här!
Riktigt ordentligt och allvarant. Visserligen icke
precis såsom ett stenaude lokomotiv eller en

11) Sirapsdrypande Romeo (där till
är din broder alltså skäntrant
och satiriskt anlagd), men i alla
fall djupt och bottenlöst.
Mina viter blevo följaktligen allt
tätare i 100 W 106 st. (des thyn bodde)
och på nyårsnatten, då jag lagit
henne ut till Terrace Garden
och vi sutto vid ett glas chertreuse
och lysnade på orkestern, så löjige
jag i allmänhet sondern hennes
tankar om äktenskapet och hur-
dant lifet mellan två äkta
makar i allmänhet ~~var~~ borde va-
ra i hennes tycke, o. s. v. Vi kommo
underfund med ato åsikterna
äkte åt samma håll och tyckte
att det var utomordentligt vitigt
alltsammans. Under tecknad fria-
de dock icke. Men jag löjade
frundera intensivt. Kalkylerna,
räkna ut, vägn hit och vägn dit,

12) filosofen och drömmen. Då jag
på vinterkvällarna, trött och matt,
hembom från Eagle, traskade upp
i mitt rum, fannade i mörkret
efter stickorna, tände gasen och
sedan trottade där i djupsin-
nig ensamhet utan någon att
språka med — då kände jag
i hvarje fiber, att detta lif är
värdt ingenting. Den eviga salig-
heten är nämligen post festum
och mänskan vill vara lycklig
(= hafva harmoni) nu redan.

Och ingen människa torde kun-
na vara lycklig ensam. Åtmin-
stone icke "ungkärleksfröet" lösn.

Nå att en vacker dag satte
jag fracken på mig, rätade hel-
duken, köpte en entum högre
krage, skrapade med bakfoten
och for å fria!

13) Det gick kanske ick till precis på det sättet, men hufvudsamman var i alla fall den, att f.d. ättenskapsbegabbaran George slutligen befann sig i förlofvade tillstånd. Och när det engång hade kommit så långt, så var det g' mycket kvar. I Amerika såles man g'. Torén min och jag beslöt tvärt att ha' ska' veras till prästen och då först klarnade det, att vi ha' ju 17 plater inte skrifit hem nånting. Well, hvar den skrefvogenart, men bröllopdagen uppskjöts ick, det tyckte vi skulle ha varit för långt gånge artighet.

Och så hände sig att du, o älskade Hilma!, fick veta

14) om hela kaleset fönt efteråt,
oh blef litet grånse. Men nu
har du förlåtit din lilla brod,
oh det är förbaskadt hyggligt
gjordt. Så att nu ä' allting
varn skinnande "masloss."

Och du skall veta,
att jag inte ett ögonblick har
angrat mig att jag friade.
Ne-hej, så hinken heller! Trä
ska' man vara i paradiset,
det må finnas äppelträd el-
ler inte, de ä' visst oh säkert.
Jag kan nu som förliga prof-
nyttaren utroja: "Elämä kuin
silkki ja huoli kuin samet-
ti." Naturligtvis kan det all-
dagliga lifet ha sina små
tråkigheter, men nu är man

15) dock två om att spaska un-
nan stöttestenarne och de bli
vägen allt litet jämnare. Vi
är hvar den, Thyr och jag, nyf-
tert och praktiskt anlyda, så
att vi inte söja ihjäl oss, om
poesin någon gång hållas.

Ett moln skuggade dock
vår äktenkepliga himmel un-
gefär en månad efter vårt gif-
termål. Saken var denna. Min
fru hade rest på visit till sin
f. d. bolagist fröken Martha
Pulkkinen (som inom parentes
sagde under vinterns lopp, redan
föreän jag var förlofad med Thyr,
vid skilda tillfällen hade ådaga-
ligt ett visst missnöje med, att
jag — New Yorks Adams — icke ägnade

16) henne min hyllning, utan föredrag
hennes yagte bologist, och ^{som} i sam-
manhang härmed betydligt af-
tyldes i sin tilljifrenhet för thyra)
— nåja, som sagt, min fru hade
farit och hälsa på henne. Jag
var hemma. När sedan thyra
omrider hemkom, märkte jag att
hon var något sjuk, ty kis-
san hade tårarna i halsen.
Och så berättade hon, alldeles
blek af såväl stolthet, att Martha
med den mest affektuosa glät-
tighet, genast då thyra kommit
till henne, berättat att hon
fått brev från sin syster i Hel-
singsfors och att det allmänt ta-
las i Hfors om att thyra bjudit
ut sig åt mig och att alla beklaga
mig. Och till yftermen visse

17) stack hon brefvet i thyrs hand
och bad henne läsa det outal-
de stillet. Du kan forstå, med
vilka känslor min intet out-
anande kisa läste fröken Mert-
tes system älskvärda utlägg-
ar af forskönikan och med hvil-
ka känslor hon lämnade sin
"vän" Mertha P. — Jag blef
rasande. Jag tror att jag aldrig
 varit så blek och darret så våll-
samt af vrede som den gången.
Nog af, samma kväll skref jag
ett kort brev till fröken P. och
påpekade önskrådheten af att
hon insäga det absurda i en
bekantskap med oss. Sedan
den dagen ha vi ej sett till
henne och komma Trölijen
g. heller att göra det.

18) Nu är den tråkiga historien
redan länge sedan glömd och
den äktenskapsliga himmelen
utan mörka moln.

— — —
O Herre, nu har jag redan
hunnit till odestornde sidan och
dock borde jag skrifa ännu
en hel kops. Men jag måste
nu aflyta, ty som du vet sitter
jag som lärt på Eagle, och
sättren skall inom några
minuter ha med manu-
skript. So long!

—
Hemma på kvällen.

Bon soir!

Den oförläppelige broder
håller just på med att smälta
en finfin stekt fisk (middagen)
och skall nu med några rader

19) avsluta sin långa epistel.
Du är utan tvifvel lifligt
intresserad af att få en be-
skrifning öfver min frus fa-
milj. Den består enligt hennes
diktamen (hon syr som bäst
på en liten duk) af följande
personer:

- 1) Pappa, 72 år gammal
- 2) Mamma, cirka 62 år
- 3) Syster Helga, ogift, 25 år
- 4) Georg, 34 år, filosofie magi-
ster, promoverades samma dag
som Tukki. Skollärare. Heter
numera Sarasto. Ogift.
- 5) Vatter, 30 år, provisor i Uleå-
borg. Ogift
- 6) Hjalmar, 28 år, gift, ~~och~~ 3
barn: Kurt, Jarl och Ethel. Bo-
satt i Belleville, N. J., U. S. A.
- 7) Karl, 24 år, farmaceut i
Marichamn, ogift.
- 8) Paavo, 21 år, på akademiska

20)
Bokhandeln, Hfors, rolig pojke,
ogift, heter numera Sarasto.

9) Eero, 19 år, f. d. sjömans-
pojke, som för närvarande vistas
p. lundbacken, d. v. s. New York
City.

Så att du vet nu gran-
neligen huru askarne ligga
i den vägen.

Vill icke nu denna gång
vidlyftigare utbreda mig öfver
detta ämne (ty ser du tiden
är knapp, alldeles utvänd detta
bref måste sättas p. posten
i kvätt för att i morgon afsegl-
tas till Europe), utan bestar mig
hufvudsaken in i den der yt-
terst delikata frågan, angä-
ende.... him -- eder gifva!
Dyrskede!

Vi ha faktiskt litet tålar
p. en smula silfver. Du ser,

21/

vi ha följande siffroraker nu
redan: 1) matskedar, 2) téskedar,
två sockerskedar, 3) tésil, 4) sockerkärl,
5) gräddmått, 6) kaffekanna, 7) för-
ligger, 8) två serviettingar → men
icke knifar och gafflar !!!

Vänner o. själapränder!

Ifall att ni bottenlöst längta ef-
ter att få ge någonting riktigt
skandinaviskt, så vor de sist-
nämnda siffrorna ofantligt väl-
komna. Och nu ha vi tänkt oss
att det mest praktiska sättet
vore att aföra från min skuld
den summa, som åtgår till inköp
af ett dusin knifar och gafflar. Men
du skall uppriktigt skrifa först
berda, om detta harmonierar med
edra planer därhemma. Ty det är
ju dock ni själfva som skolen bestäm-
ma saken.

Och nu till sist så sändes
jag flere tusen hälsningar till

22)

Er allesammans från oss låta.

Tant Ullinni: bör
pi det allra hjärtliuwerli-
gaste tackes för brefvet och
den kärkonna gåfan, som
kommer att användas till in-
köp af några värdefull min-
nessak af vår kärn tant.

Hälsa oss! Broder Pekka.

Han I fått min post-
kort? Jag sände dem för några
dagar sedan.

Skrif snart, oföd-
glömmeliga Pyster min!

Din
Georg.

Kära Gerda!

Tänker härmed mitt
innerligaste tack för pos-
sarne jag fick i Georgs
bref! - Emottag en varm
kiss samt de hjärteigaste
helsningar af Din tillgifna Ågra.